

La vida entre bastidors d'un premi Nacional de Dansa

LUDMILA VITSHEVA

Marcos Morau és un dels coreògrafs més joves que ha aconseguit aquest reconeixement estatal amb tan sols 31 anys, però no és l'únic que ha rebut. El passat 8 de febrer estrenava per a la Companyia Nacional de Dansa l'espectacle *Nippon Koku*.

El passat desembre el jove ontinyentí Marcos Morau guanyava el premi Nacional de Dansa en la modalitat de creació, pel seu treball al capdavant de La Veronal, una companyia amb seu a Barcelona i el segell personal d'aquest coreògraf que ha fet de la innovació el seu estendard.

Molt s'ha parlat en les últimes setmanes de la concepció coreogràfica d'aquest jove geni, però poc es coneix dels perquè d'aquestes creacions. Del que és, en essència, La Veronal: una mescla de dansa contemporània, dramaturgia, escenografia i fotografia que trenca amb els esquemes establerts de la dansa convencional. Una biografia als escenaris dels orígens de Marcos Morau.

“Sempre ha sigut un xicot amb les idees molt particulars, sabia que no volia estudiar cap de carrera, excepte, potser, la de belles arts”, explica Inés Ureña, la mare del jove coreògraf. Un creador, molt imaginatiu i líder innat des de ben menut –segons conten els seus familiars més pròxims– que veia com, de tant en tant, la seua cosina Maria Mora acudia als campionats de gimnàstica rítmica

d'Ontinyent. Paloma Gandia, la seua amiga i veïna, també hi acudia. “Paloma, on vas? Em preguntava quan em veia esperant l'autobús. I se li encenien els ulls quan li deia que me n'anava de campionat”, conta. I a poc a poc, la hi va començar a acompanyar, i van començar a bromejar amb la idea que el jove s'endinsara en el duríssim món de la gimnàstica rítmica. “Solia preguntar-me què havia de fer per començar a practicar gimnàstica i jo entre rialles li deia que anara a parlar amb l'entrenadora”, comenta Paloma. En aquella època va decidir que volia conèixer més d'aquest món. I va decidir, també, que calia visitar l'entrenadora.

L'origen. “La primera vegada que el vaig veure, Marcos no devia tenir més de 16 anys i ja podies endevinar una

gran seguretat en ell mateix. Hauries pogut pensar: ‘a aquest xic li falta un cargol’, però hi havia alguna cosa en ell que el feia especial”, conta Mari Carmen Mompó, professora de dansa a l'escola Masters Ballet d'Ontinyent. A ella, va buscar-la Marcos Morau quan va decidir, segons conta el coreògraf, “ser seleccionador de gimnàstica rítmica”. Però en el seu camí cap a la selecció nacional de rítmica, s'hi va creuar la seua cosina germana: la dansa clàssica.

En aquells anys, Masters Ballet ja s'havia perfilat con una nova escola de dansa clàssica a la ciutat, seu cultural de la comarca i coneguda internacionalment per les seues tradicionals festes de moros i cristians. En aquest entorn Marcos Morau va començar a plantejar les primeres coreografies, tant per a l'escola de dansa com per als balls al carrer a l'entrada de moros i cristians. A poc a poc, el jove es va convertir en part essencial de Masters Ballet. “Fins que no aplegava Marcos, pareixia que tot estava per acabar”, comenta Mari Carmen Mompó. Morau dissenyava els vestuaris, comentava les coreografies i maquillava les ballarines. I alguna vegada va eixir ballant. “Però no ha sigut una experiència que haja volgut repetir. Es va adonar ràpidament que el seu lloc estava al darrere dels escenaris”, explica la professora.

Morau dissenyava els vestuaris, comentava les coreografies i maquillava

conta Inés Ureña. Però no ho van aconseguir.

D'acomodador a director. Mentre estudiava a l'Institut de Teatre de Barcelona, Morau va començar a treballar en un dels escenaris més importants de la capital catalana, però no entre bastidors, sinó retallant entrades a la porta del Mercat de les Flors. Fins que va albirar la possibilitat de crear una companyia pròpia.

L'any 2005 veia per primera vegada la llum La Veronal. Un nom amb tota una declaració d'intencions: Veronal, l'anti-depressiu que prenia la mítica Virginia Woolf, depressió que la va dur al suïcidi. L'autora preferida del coreògraf. Droga per als sentits, moviments il·lògics, calidoscopis coreogràfics on cabia qualsevol forma d'art, on la innovació formava part del dia a dia del coreògraf. "L'estil de Marcos i el de La Veronal no s'ha heretat d'enlloc, ell mateix ha dissenyat un estil propi, que ha marcat tendència, amb moltíssima personalitat i amb patrons mai utilitzats", explica Mompó.

D'ací la clau del seu èxit. L'any 2009 naixien *Pájaros Muertos* i *Suecia*, la primera de les moltes coreografies amb el rerefons d'un país. *Maryland*, *Finlandia*, *Russia*, *Islandia* i *Siena* els van seguir.

Cadascuna amagava una història relacionada amb la topografia protagonista, una intencionalitat de protesta, un argument per contar.

Mentrestant, als estius, Marcos Morau tornava a Ontinyent i ajudava en l'espectacle de la companyia PamPam Dansa –nascuda al si de l'escola Masters–, tant amb la coreografia com amb el disseny dels cartells, herència dels seus estudis en l'àmbit de la fotografia. "Té una sensibilitat fora del que és normal i es pot apreciar en cada cosa que passa per les seues mans", comenta Mompó.

I a la companyia li van començar a ploure els reconeixements: *Moscow* guanyava l'any 2011 el primer Premi al Certamen Coreogràfico de Madrid; *København* naixia per al Cross Connection Ballet de Copenhaguen l'any 2012; i *Siena* guanyava aquest mateix any el premi Butaca a Catalunya.

A poc a poc es feia camí cap al que es va convertir en realitat el passat 18 de desembre. Uns dies abans, Inés rebia una trucada del seu fill: "Mamà, vull donar-te una bona notícia". La segona a conèixer la bona nova va ser Mompó. I al cap d'unes hores, tot Ontinyent coneixia que, juntament amb Vicent Lluís Montés, jutge del Tribunal Suprem, el tennista Juan Carlos Ferrero i el rector de la Universitat d'Alacant, Manuel Pomar, ja comptaven en la llista d'il·lustres amb un premi Nacional de Dansa.

Aquest premi difondrà a Espanya un nom que ja és conegut i respectat internacionalment: el de Marcos Morau. I un estil ja reconegut per molts coreògrafs arreu del món com l'estil Veronal.

Eva Javier Soler

L'envol d'una gran carrera. Al cap d'uns anys, Marcos Morau va decidir estudiar el grau superior de coreografia a València. Amb Pablo Gisbert –de la companyia de teatre El Conde de Torrefiel– i Carmina Belda, ambdós també ontinyentins, va fer els primers passos als escenaris, però en poc temps es va adonar que València li quedava petita i va marxar a Barcelona.

D'aquesta primera etapa artística pertany *Dormir contigo es mentira*, estrenat a la Sala Inestable. "Ja aleshores era un mag, les professores veien que era un diamant en brut i van intentar que es quedara a València",

Els viatges de Clotilde Cerdà

Compositora, arpista, assagista, activista, Clotilde Cerdà i Bosch trenca tots els tòpics sobre la feminitat vuitcentista. Filla de l'enginyer-urbanista Ildefons Cerdà –autor del pla d'Eixample de Barcelona– i de Clotilde Bosch i Carbonell, els viatges arreu del món de Clotilde Cerdà i Bosch comencen quan només té dos anys. Antiesclavista i feminista, amenaçada per la reina regent, Clotilde Cerdà coneix, per l'experiència que ha observat en la trajectòria vital del seu pare, la tendència a l'oblit de la societat catalana i barcelonina, en particular. Tractada de la mateixa manera que Ildefons Cerdà, les creacions i aportacions de Clotilde Cerdà i Bosch han estat bandejades per la classe social que intentava imposar el model de feminitat que ella va subvertir. **Pàgines 134. Preu: 14€**

Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a **Facebook** i **Twitter**

Visita la nostra botiga virtual en **www.tresiquatre.com**

